

Univerza v Ljubljani
Fakulteta
za računalništvo
in informatiko

KAKO DO DOBREGA STRATEŠKEGA PLANA S POSLOVNO-INFORMACIJSKIMI ARHITEKTURAMI?

mag. Alenka Rožanec, dr. Marjan Krisper

Portorož, 15. april 2010

Vsebina predstavitev

- **Povezanost področij strateškega planiranja informatike in poslovno informacijske arhitekture**
- **Zgodovinski pregled pristopov SPI in PIA**
- **Integriran pristop k izdelavi in vzdrževanju SP in PIA**
- **Izdelava osnutka PIA v okviru izdelave SPI ter prikaz primerov v okviru izdelave SPI Zavoda RS za zaposlovanje**
- **Prednosti pristopa**

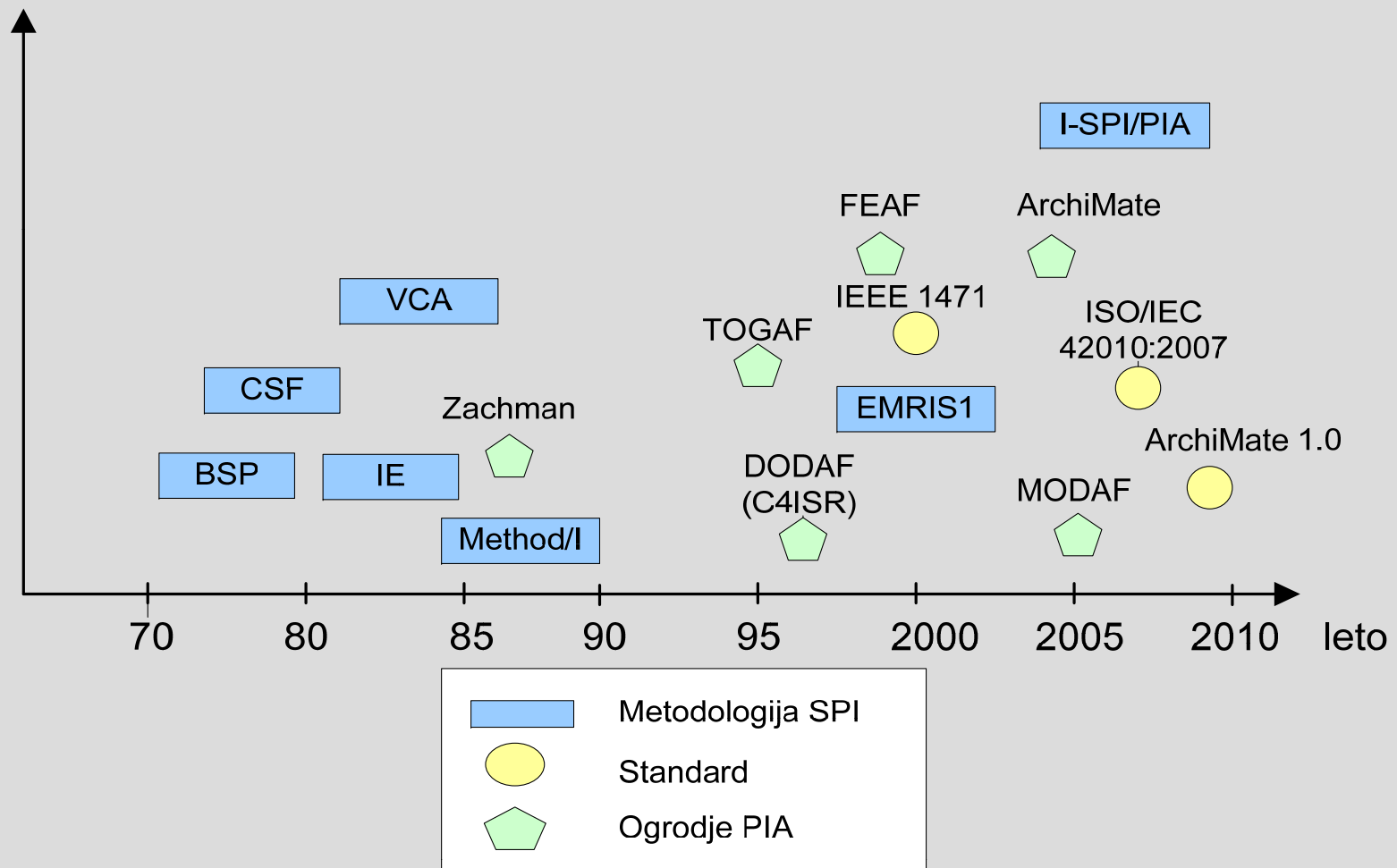
1. Povezanost področij strateškega planiranja informatike in poslovno informacijske arhitekture

- Temeljni cilji SPI in PIA so zelo podobni:
 - uskladitev poslovne in informacijske domene,
 - pridobitev zavezanosti in vključitve najvišjega vodstva,
 - pridobitev konkurenčne prednosti s pomočjo uporabe IT,
 - opredelitev bodoče informacijske arhitekture,
 - opredelitev tehnoloških standardov in politik itd.
- Tako se v okviru SP in PIA na primer opredelijo:
 - strateški elementi,
 - obstoječa informacijska arhitektura,
 - bodoča informacijska arhitektura in
 - načrt projektov.

1. Povezanost področij strateškega planiranja informatike in poslovno informacijske arhitekture

- Ključne razlike obeh področij:
 - pristopi PIA so orientirani predvsem na izdelke, medtem ko je v pristopih SPI natančno opredeljen predvsem proces,
 - pristopi PIA so orientirani tako na notranjo kot zunanjo interoperabilnost,
 - pristopi SPI imajo natančno opredeljen časovni horizont,
 - strateški plan informatike se navadno izdelava za posamezni poslovni sistem, pristop PIA je zelo primeren za skupino medsebojno povezanih poslovnih sistemov (gnezdene arhitekture).

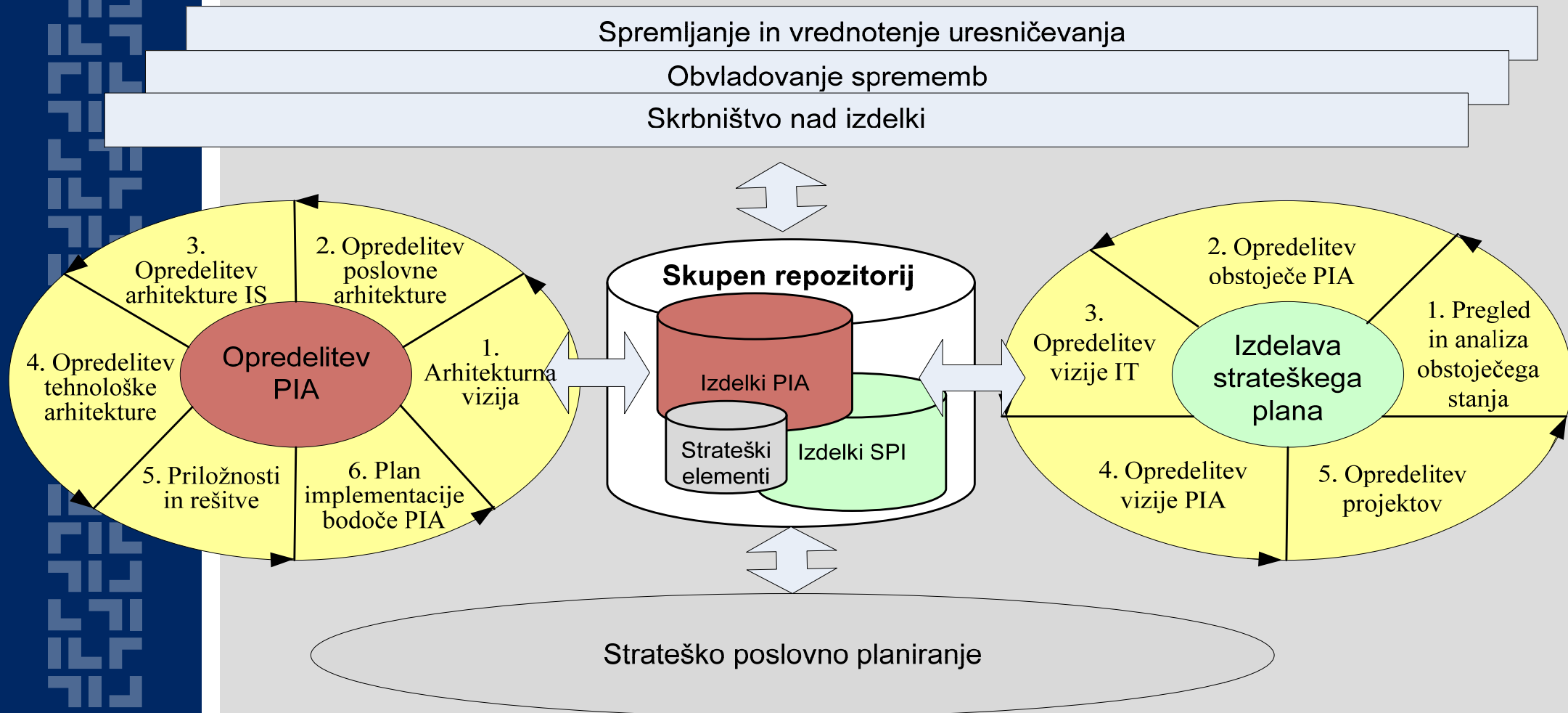
2. Zgodovinski pregled pristopov SPI in PIA

2. Zgodovinski pregled pristopov SPI in PIA – Zachmanova matrika

	KAJ PODATKI	KAKO FUNKCIJA	KJE LOKACIJA	KDO LJUDJE	KDAJ ČAS	ZAKAJ PRIHODNOST
PLANER Cilji / Obseg	seznam entitet	Seznam procesov	Seznam lokacij	Organizacijska struktura	Seznam dogodkov oz. ciklov	Seznam namenov in ciljev
LASTNIK Koncept	Konceptualni podatkovni model	poslovni model	Logistična mreža	Model delovnih tokov	Terminski plan	Poslovni načrt
NAČRTOVAL EC Logika	Logični podatkovni model	procesni model	Porazdeljena arhitektura	Arhitektura uporabniških vmesnikov	Struktura procesiranja	Model poslovnih pravil
RAZVIJALEC Fizični del	Fizični podatkovni model	Načrt aplikacije	Tehnološka arhitektura	Predstavitvena arhitektura	Krmilna struktura	Načrtovanje poslovnih pravil
PODIZVAJALE C Izven konteksta	Podrobna definicija podatkov	Program	Mrežna arhitektura	Varnostna arhitektura	Določitev časovnega poteka	Določitev pravil
DELUJOČE PODJETJE	Podatki	Funkcija	Mreža	Organizacija	Urnik	Strategija

3. Integriran pristop k izdelavi in vzdrževanju SP in PIA

4. Izdelava osnutka PIA v okviru izdelave SP

EMRIS – Strateško planiranje	Integriran SPI/PIA pristop
Implicitne aktivnosti PIA	Vključitev eksplicitnih aktivnosti za izdelavo osnutka PIA
Različne modelirne tehnike (praviloma je bila za vsak model priporočena ena modelirna tehnika)	Uporaba enotnega modelirnega jezika Archimate
Povezovanje med domenami je bilo realizirano s povezovalnimi matrikami	Povezovanje domen preko vseh treh plasti z uporabo koncepta storitve
Je bila delno podprta z orodjem	Priporočena uporaba orodij, ki podpirajo Archimate
Ni se uporabljal skupen repozitorij izdelkov	Priporočena uporaba orodij , ki vsebujejo repozitorij izdelkov

4. Izdelava osnutka PIA v okviru izdelave SP

- Drugi in četrti postopek v okviru procesa SPI.
- Opredelitev obstoječe PIA obsega:
 - Izdelavo organizacijske sheme,
 - Izdelavo poslovnega modela,
 - Izdelavo modela informacijskega sistema in
 - Izdelavo informacijske podpore poslovnega sistema.
- Opredelitev vizije PIA:
 - enake aktivnosti in izdelki kot pri opredelitvi obstoječe PIA,
 - namesto obstoječega, se predstavi želeno stanje PIA.

4. Izdelava osnutka PIA v okviru izdelave SP Izdelava poslovnega modela

- V okviru aktivnosti prikažemo delovanje in strukturo poslovnega sistema skozi poslovne procese, organizacijske enote, ki so zadolžene za izvajanje poslovnih procesov, ter funkcionalna področja skozi katera potekajo.
- V okviru izdelave poslovnega modela izvajamo naslednji aktivnosti:
 - izdelava globalnega funkcionalnega modela in
 - izdelava globalnega modela poslovnih procesov.

4. Izdelava osnutka PIA v okviru izdelave SP Izdelava poslovnega modela

- Pri izdelavi globalnega funkcionalnega modela določimo najpomembnejša funkcionalna področja. Funkcionalna področja predstavljajo najstabilnejši del poslovnega sistema, v smislu primarnih aktivnostih, ki se v njem izvajajo, ne glede na morebitne organizacijske spremembe ali tehnološki razvoj.
- Pri izdelavi globalnega modela poslovnih procesov skušamo zajeti in predstaviti najpomembnejše poslovne procese ter opredeliti morebitne nove poslovne procese, potrebne za dosego ciljev (nastopijo v viziji PIA).
 - izdelamo seznam poslovnih procesov,
 - grafično predstavimo enega ali več ključnih poslovnih procesov in pomembnejših podpornih procesov, ki tečejo preko več funkcionalnih področij.

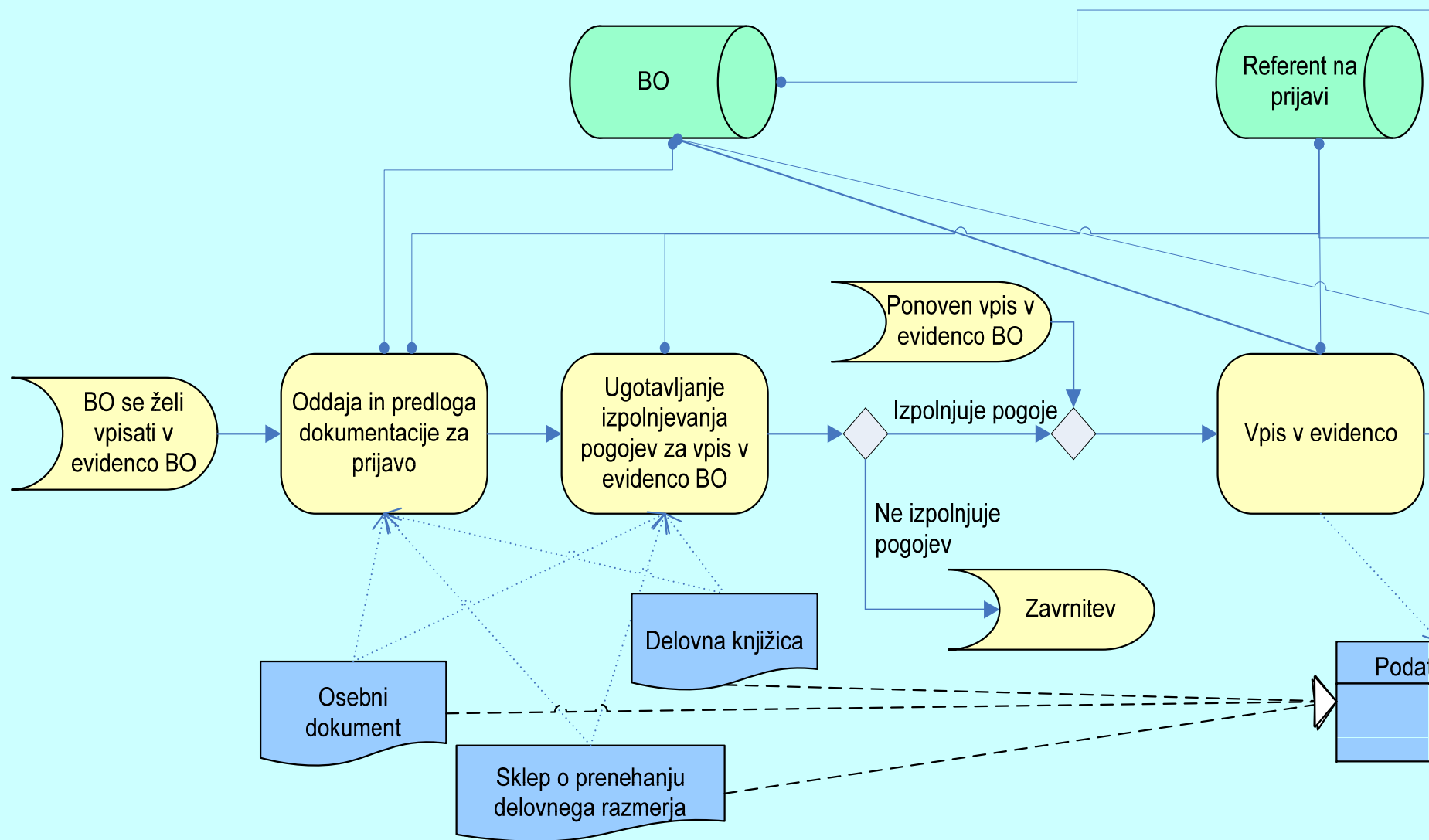

4. Izdelava osnutka PIA v okviru izdelave SP Izdelava poslovnega modela

- Poleg poslovnih procesov predstavimo z njimi neposredno povezane elemente kot so:
 - organizacijske enote in organizacijske vloge, zadolžene za izvajanje poslovnih procesov,
 - dokumente in podatke,
 - dogodke, ki vplivajo na izvajanje procesa,
 - poslovne storitve, ki jih poslovni procesi nudijo zunanjemu svetu, ter zunanje stranke, ki uporabljajo poslovne storitve.

4. Primer globalnega modela poslovnih procesov

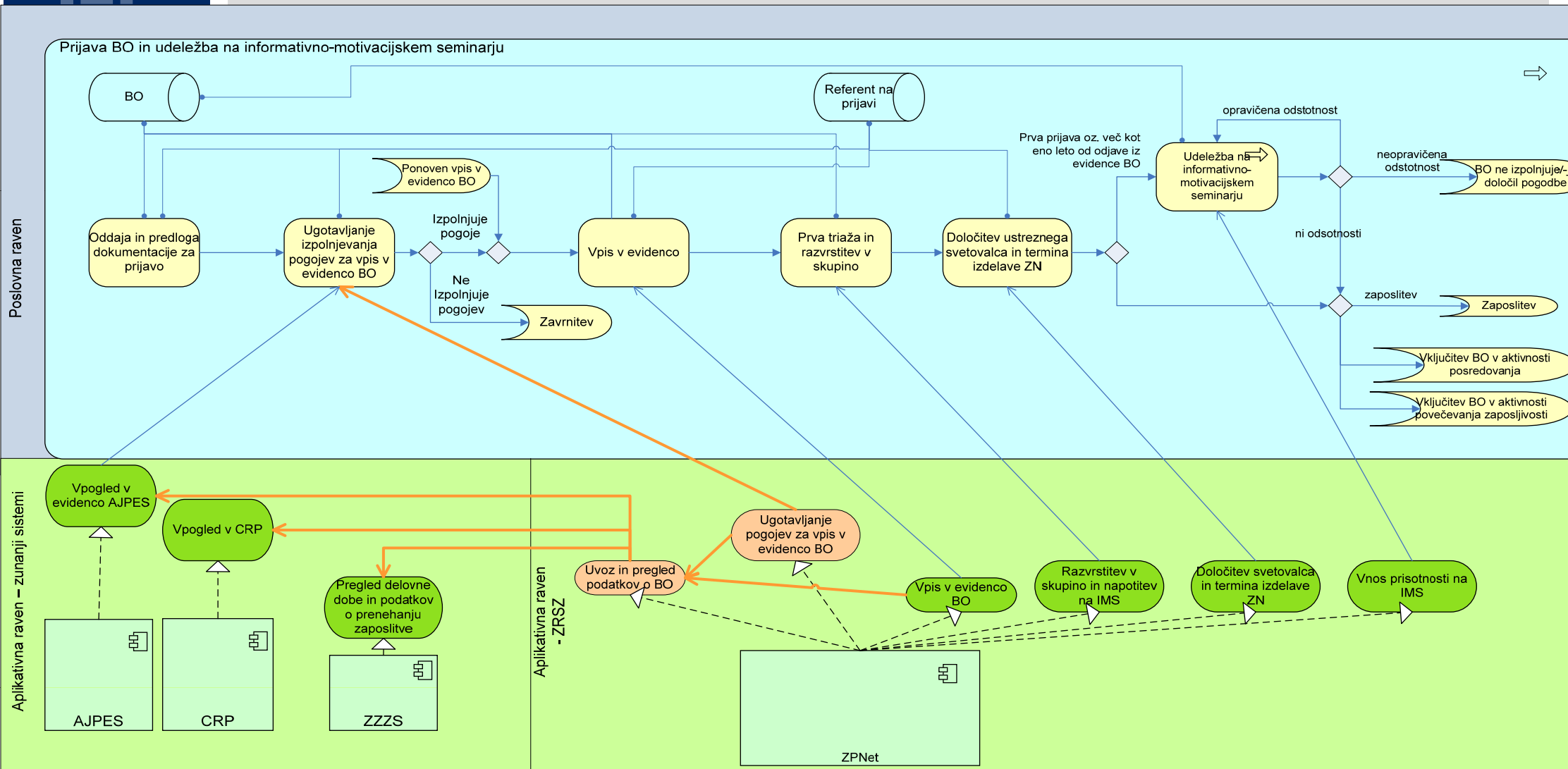
Prijava BO in udeležba na informativno-motivacijskem seminarju

4. Izdelava osnutka PIA v okviru izdelave SP Izdelava modela informacijske podpore poslovnega sistema

- Namen aktivnosti je:
 - predstavitev povezave med poslovnim in aplikativnim nivojem, namen katere je preučiti obstoječo informatizacijo poslovnih procesov in raziskati možnosti izboljšav.
- Model omogoča opredelitev tistih delov poslovnih procesov, ki niso informacijsko podprti, ali so slabo informacijsko podprti in s tem odkrije potrebne izboljšave obstoječih aplikativnih sistemov, potrebe po uvedbi novih aplikativnih sistemov ter izboljšave v integraciji.

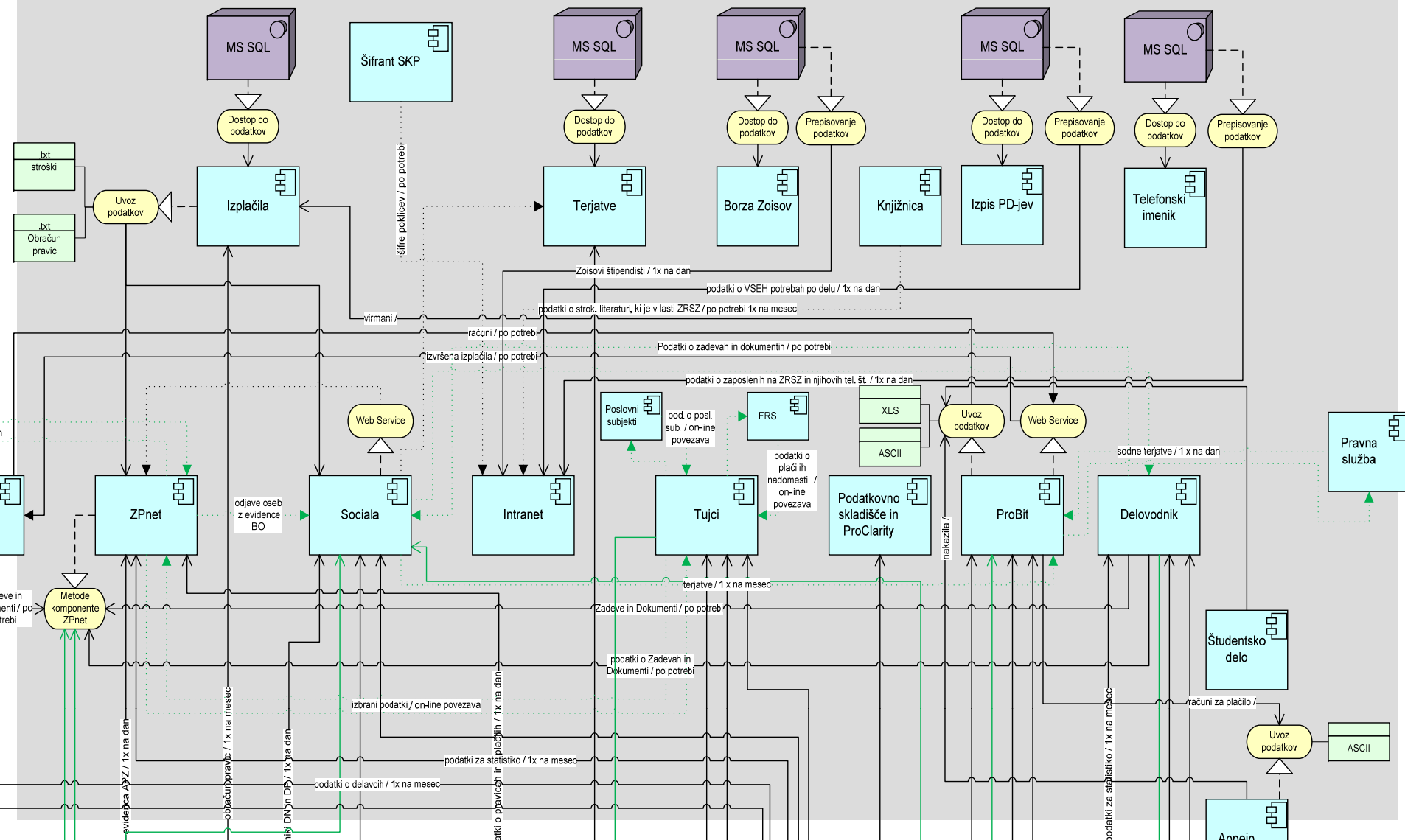
4. Primer modela informacijske podpore poslovnega sistema

4. Izdelava osnutka PIA v okviru izdelave SP Izdelava modela informacijskega sistema

- Namen aktivnosti je prikazati:
 - medsebojno povezanost med aplikativnimi sistemi samimi (notranja povezanost informacijskega sistema) in
 - njihovo povezanost z okoljem poslovnega sistema (zunanja povezanost informacijskega sistema).

5. Prednosti

- V procesu SPI izdelan osnutek PIA se lahko neposredno uporabi v nadaljnjih aktivnostih podrobnejše opredelitve PIA.
- Odpravljeno je podvajanje aktivnosti obeh pristopov in neskladnost nastalih izdelkov.
- Za takšen skupen pristop je lažje pridobiti zavezanost najvišjega vodstva, le ta pa je ključni dejavnik uspešnosti obeh pristopov.
- Izbira modelirnega jezika Archimate, kot enotnega jezika predstavljene metodologije SPI, omogoča:
 - enotno predstavitev izdelkov PIA različnih domen in
 - njihovo povezovanje s konceptom storitve.
- Prednost tako za analitike in arhitekte kot ostale deležnike v poslovnem sistemu, ki so prej morali uporabljati različne modelirne tehnike in orodja, v odvisnosti od domene in nivoja podrobnosti posameznega izdelka.